

Nr 56

LANDSKAPSLAG

om ändring av barnomsorgslagen för landskapet Åland

Föredragen för Republikens President den 24 maj 2017

Utfärdad i Mariehamn den 14 juni 2017

I enlighet med lagtingets beslut¹
ändras 3 § 1 mom. 3 punkten, 3 § 2 mom. 2 punkten, 4 § 2 mom., 9 §, 16 § 1 mom., 17 § 1 mom. 2 punkten, 22 § 1-3 mom., 24 § 3 och 4 mom. och 26 § 1 mom. barnomsorgslagen (2011:86) för landskapet Åland samt

fogas till lagen en ny 9a §, till 17 § 1 mom. en ny 2a punkt, till 17 § ett nytt 3 mom., varvid nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., och till 22 § ett nytt 7 mom., av dessa lagrum 17 och 22 §§ sådana de lyder i landskapslagen 2013/60, som följer:

3 §

Daghemsverksamheten

Daghemsverksamheten erbjuder omsorg, lekmöjligheter och pedagogisk verksamhet för barn under skolåldern. Daghemsverksamheten bedrivs i familjedaghem, gruppfamiljedaghem och daghem varvid

3) *daghem* bedrivs av i 9 och 9a §§ bestämd personal och omfattar nio eller flera barn.

Kommunen kan tillåta

2) övertalighet som medför att det per månad under högst fem enstaka dagar, varav högst tre dagar i följd, kan finnas fler barn i en daghemsverksamhet än vad som följer av bestämmelserna i 1 mom.

4 §

Specialbarnomsorgen i daghemsverksamheten

Med *barn i behov av särskilt stöd* avses barn som har svårigheter på grund av en medfödd eller senare uppkommen fysisk, psykisk, kognitiv, sensorisk, emotionell eller intellektuell funktionsnedsättning eller som utan individuella stödåtgärder löper risk att drabbas av sådan.

9 §

Verksamheternas personaldimensionering

Personaldimensioneringen i varje barnomsorgsverksamhet ska vara tillräcklig med hänsyn till barnens antal, ålder, vårdtid, säkerhet, behov av särskilt stöd och planerad aktivitet. En verksamhets föreståndare ansvarar för att den i 3 mom. föreskrivna personalresursen fördelas på ett ändamålsenligt sätt i förhållande till barnens närvaro.

Om det inte finns särskild personalresurs för ett barn i behov av särskilt stöd ska detta beaktas vid personaldimensioneringen så att barnets behov av omsorg tryggas.

För barn som är under tre år ska det finnas minst en anställd per fyra barn. För barn som är tre år eller äldre ska det finnas minst en anställd per sju barn.

¹ LF nr 13/2016-2017

SMU bet. nr 7/2016-2017

I ett fritidshem ska det finnas minst en anställd per 13 barn.

9a §

Verksamheternas behörighetskrav

På ett daghem ska personalen ha gymnasieutbildning eller högskoleutbildning, varvid minst var tredje anställd ska ha avslutad högskoleutbildning.

På en avdelning ska det finnas minst en anställd med avslutad högskoleutbildning.

På ett fritidshem som har fler än 13 barn ska det finnas minst en fritidspedagog med avslutad högskoleutbildning.

Med *avdelning* avses en organisatorisk och återkommande administrativ indelning av barn i ett daghem. I samband med tillfälliga gruppindelningar eller hel-, kvälls- och nat-tetid kan verksamheten ledas av en anställd med avslutad gymnasieutbildning. Med *grupp* avses en tillfällig funktionell indelning av barn som hör till en avdelning, varvid i en grupp kan ingå barn från en eller flera avdelningar.

16 §

Rättighetsgrunder

Efter att föräldrapenningsperioden har upphört har vårdnadshavare, i den omfattning som föreskrivs i detta kapitel, rätt till barnomsorg ordnad av sin hemkommun för sitt barn. Barnomsorg beviljas av hemkommunen efter ansökan av vårdnadshavare. Om vårdnadshavarna har olika hemkommun gäller rätten till barnomsorg den kommun som är barnets hemkommun och ansökan ska riktas till den kommunen. Barnomsorg ska i möjligaste mån ordnas i den verksamhetsform som barnets vårdnadshavare önskar. En kommun kan vid behov, med beaktande av bestämmelserna i 2 och 3 §§, besluta om barnets vistelsetid under dagen, så att vårdnadshavare som avses i 17 § 1 mom. 2 punkten, får barnomsorg för sitt barn under den tid som krävs.

17 §

Rätt till daghemverksamhet

Rätt till kommunal barnomsorg i daghem-verksamhet har vårdnadshavare för sitt barn i följande fall:

2) under den tid då vårdnadshavaren förvärvsarbetar eller studerar till dess läroplikten börjar,

2a) minst 25 timmar per vecka under den tid då vårdnadshavaren är arbetssökande samt, utöver denna tid, under den tid då en arbetssökandes sysselsättningsplan enligt landskapslagen (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet kräver det,

Rätten till samma barnomsorgsplats finns kvar under den tid som avses i 2 mom. 2a punkten.

22 §

Avgift för kommunal barnomsorg

Kommunen ska, med beaktande av bestämmelserna i denna paragraf och bestämmelserna i 23 §, fastställa en taxa för den avgift som barnets vårdnadshavare ska betala för barnomsorg. Av en sådan taxa ska minst framgå avgiften för heltidsomsorg och avgiften per timme, i de fall en kommun har beslutat om en timtaxa. Månadsavgiften ska fastställas för kalenderåret. Avgiften ska avse årets alla månader. En kommun kan besluta om avgiftsfria månader.

Som grund för beräkningen av barnomsorgsavgiften får läggas de inkomster som överskrider bruttointkomstgränserna i tabellen nedan. Barnomsorgsavgift får inte tas ut av den familj som har en inkomst som uppgår till högst de belopp som anges i tabellen nedan.

Familjens storlek inkomstgräns	Inkomstgräns (euro/mån)
2	1 248
3	1 456
4	1 664
5	1 872
6	2 080

Avgiften får vara högst 240 euro per barn och månad räknat som heltidsomsorg. Vid bestämmande av avgiften ska kommunen beakta familjens storlek.

I denna lag avses med

1) *heltidsomsorg* barnomsorg som överstiger 5 timmar per dygn samt med

2) *halvtidsomsorg* barnomsorg som uppgår till högst 5 timmar per dygn eller högst 25 timmar per vecka.

24 §

Avgift och rätt till ersättningsandel för samhällsstödd enskild barnomsorg

Ersättningsandelen till enskild barnomsorg ska justeras årligen utgående från kommunens senast fastställda bokslut. Ersättningsandelen

till enskilda barnomsorgsverksamheter bestäms på följande sätt:

1) Ersättningsandelen för heltidsomsorg för barn över tre år men under skolåldern, ska beräknas som 90 procent av nettodriftskostnaderna för verksamheten under ett kalenderår eller del av kalenderår. Ersättningen beräknas på grundval av kommunens nettodriftskostnader för likartad verksamhet, avseende varje barn under de månader då verksamheten ansvarar för barnomsorgen, och vårdnadshavaren inte samtidigt nyttjar annan kommunalt finansierad barnomsorg för sitt barn. För barn under tre år är denna ersättningsandel 175 procent. Nettodriftskostnaden är intäkterna minskade med driftskostnaderna. Driftskostnaderna är lön till personal, socialavgifter, pensioner, materialinköp, köp av övriga tjänster för den egna serviceproduktionen, hyror, interna utgifter, planmässiga avskrivningar på anläggningstillgångar samt kalkylerad ränta på anläggningstillgångar.

2) Ersättningsandelen för gruppfamiljedaghem för en enskild barnomsorgsverksamhet är 90 procent av kostnaderna för kommunens motsvarande verksamhet.

3) Ersättningsandelen för halvtidsomsorg för en enskild barnomsorgsverksamhet är 60 procent av ersättningsandelen för heltidsomsorg som avses i punkterna 1 och 2 ovan.

4) Ersättningsandelen för fritidshemsverksamhet för en enskild barnomsorgsverksamhet är 90 procent av kostnaderna för kommunens motsvarande verksamhet.

Om en kommun inte har en sådan likartad verksamhet som avses i 3 mom. 1 punkten ska landskapsregeringen på kommunens ansökan fastställa en ersättningsandel, med beaktande av kostnaderna för likartad verksamhet i landskapets andra kommuner.

26 §

Kommunens ledningsansvar

Kommunen ansvarar för att den kommunala barnomsorgen utövas i enlighet med denna lags bestämmelser och på de grunder som gäller för förundervisning som avses i 25 §. Kommunen ska i dialog med verksamheternas föreståndare tillse att bemanningen på daghemmen är tillräcklig. Kommunen ska övervaka att den samhällsstödda enskilda barnomsorgen i kommunen sköts i enlighet med bestämmelserna i denna lag och bestämmelser som gäller med stöd av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

Beslut om fastställande av ersättningsandel som avses i 24 § och som har fattats enligt de tidigare bestämmelserna, förblir i kraft under ett års tid efter fastställandet, om inte kommunen fattar ett nytt beslut i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

Mariehamn den 14 juni 2017

KATRIN SJÖGREN
lantråd

Wille Valve
föredragande minister

